

nisteren for at faae Dispensation fra denne Bestemmelse, er det selvfølgelig for at forhindre de Misbrug, der kunne drives med Lærlinge. Derjom den vedkommende Mester ikke skulde have nogen Uleilighed med at faae Dispensation for Lovens Bestemmelse, vilde han simpelthen overtræde Lovten, naar han fandt for godt; og derfor mener jeg, at det er rigtigt at gjøre ham den Uleilighed. Det forekommer mig at være ligesom nødvendigt, derjom vi overhovedet skulde have Lov til at anvende Lærlinge paa denne Maade. Der faldt en Udtalelse fra den ærede Minister angaaende mit Forslag om, at en Lærling ikke maa udføre Arbejde i Afford, og den ærede Minister sagde da, at det gif ikke an, troede han, at træffe denne Bestemmelse. Men det forekommer mig ikke, at den ærede Minister sagde, at hvilken Grund det ikke gif an. Dette at sige, at det ikke gaar an, er Et, men at anføre en planfibel Grund, hvorfor det ikke gaar an, er noget ganske Andet. Jeg tror nu, at det meget godt gaar an. Jeg tror, at det endog er overordentligt heldigt for Lærlingene at bestemme, at de kun maa komme til at arbejde paa almindelig Maade, og at man ikke skal udsætte dem for at overanstreges ved at aabne dem Adgang til for Vængepekulationens Skyld at paatage sig Arbejde, hvorved der er noget Extra at fortjene. Det kan ikke være til Gavn for deres hele Udvikling. Den ærede Ordfører mente, at det kunde uddanne Lærlingens Evner, og at det var godt at paatalde hans Kappelyst, men jeg tror ikke, at denne Udvikling vilde svare til eller opveie de Misbrug, han kunde blive Gjenstand for hos Mange, naar han havde Tilladelse til at paatage sig Arbejde i Afford. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (C. F. Larsen), synes jeg, ligesom ogsaa den ærede Ordfører syntes, var lidt høit oppe i Dag. Han kom med den Bemærkning, som jeg har hørt saa Mange komme med, for han nu brugte den, at jeg og mine Meningsfæller vilde omstyrte det Bestaaende, og at det kun var derfor, at jeg vilde have § 2 Nr. 2 bort, medens han holdt paa den, fordi han vilde bevare det Bestaaende. Det kan jo være meget rart at give mig dette Studsmaal og give sig selv det efter hans Mening bedre Studsmaal, men det forekommer mig dog, at det ærede Medlem skulde være lidt varsom i saa Henseende. Jeg tror ikke, at det ærede Medlem kan anføre noget Bevis for, at jeg vil omstyrte det Bestaaende, og jeg tror endvidere, det vilde være lidt uanselig for ham at godtgjøre, at han vil bevare det Bestaaende eller overhovedet kan bevare det. Jeg stod

i den Formening, at vi her i Thinget netop sad og arbejdede paa at forandre det Bestaaende, og at der i det Hele ikke var Noget, som i Længden bestod — heller ikke det ærede Medlem eller jeg vare jo evigt — men at Alt undergik forskjellige Forandringer. Det vilde vi dog vel nok kunne blive enige om, at Intet i Verden er bestaaende og bevares usforandret. En anden Sag er det ganske vist, i hvor høit Grad vi vilde forandre Tingenes Tilstand og paa hvilken Maade vi vilde gjøre det. Men som sagt, jeg tror ikke, at det ærede Medlem har nogen som helst Grund til at anføre imod mig, at jeg vil omstyrte det Bestaaende. Saa ansførte det ærede Medlem mod det Vindringsforslag, jeg har stillet angaaende Ophævelsen af Kontrakten ved Overgang til et andet Haandværk, at derjom en saa ubetydelig Grund kunde løse Kontrakten, var det at gjøre Nar af Mesteren. Jeg veed ikke, om det ærede Medlem synes, at det er en ubetydelig Grund for Lærlingen, naar der er Tale om, at han virkelig — og det er naturligvis Mening — indjer, at han er kommen paa en gal Hylde, og han med sine Forældres eller Værgers Samtykke og i det Hele med Willigelse fra de Folks Side, som tage sig af ham, ønsker at uddanne sine Anlæg i en ganske anden Retning end den, hvori han er kommen i Lære? Er det en ubetydelig Grund, spørger jeg, for et ungt Menneske til at ønske at faae sin Kontrakt løst, naar det viser sig, at hans Anlæg og Gaver gaa i en anden Retning end den, hvori han uddannes? Det forekommer mig at være en af de allerbetydeligste Grunde, der kan nævnes for, at et ungt Menneske kan komme ud af et Sag, hvori han er sat, at han ikke egner sig til det. Det troede jeg stod for Enhver som den betydeligste Grund til at hæve en Kontrakt, og det forekommer mig ogsaa, at det ærede Medlem selv besørgede Smødegaaelsen af, hvad han sagde. Han sagde nu for det Første, hvad jeg syntes var lidt underligt, at han vilde sige, at Lærlingen jo kunde vente, til han havde staaet sin Tid ud. Det forekommer mig dog at være en lidt flot Vending af det ærede Medlem. Det maa erindres, at den Ting, der her tales om, jo ikke er nogen Bagatel. At vente en 4 à 5 Aar, inden man kommer paa sin rette Hylde, saaledes som vi før hørte, det blev sagt, er sandelig ikke nogen Bagatel for et ungt Menneske. Det er dog for Meget forlangt, at et ungt Menneske, hvis Lyst og Anlæg viser sig at gaa i en hel anden Retning, skal spille saa mange Aar af sit Liv med at lære Noget, han ikke har Anlæg for, fordi han ikke kan faae sin Kontrakt hævet. Men saa